

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ (στίχοι 449 – 470)

ΚΡΕΟΝΤΑΣ:

Και δητ' ετόλμας τούσδ' υπερβαίνειν νόμους; 449

ΑΝΤΙΓΟΝΗ:

ου γάρ τι μοι Ζεύς ην ο κηρύξας τάδε,
ουδ' η ξύνοικος των κάτω θεων Δίκη
τοιούσδ' εν ανθρώποισιν ώρισεν νόμους,
ουδέ **θθενειν** τοσουτον ώομην τά σά
κηρυγμαθ' ώστ' άγραπτα κασφαλή θεων
νόμια δύνασθαι θνητόν ονθ' υπερδραμειν. 455

ου γάρ τι νυν γε καχθές, αλλ' αεί ποτε
ζητάωτα, κουδείς οιδεν εξ' ότου' φάνη.
τούτων εγώ ουκ έμελλον, ανδρός ουδενοός
φρόνημα δείσας', εν θεοισι την δίκην
δώσειν. **θανουμένη** γάρ εξήδη, τι δ' ου; 460

κει με σὺ προυκηρύξας. ει δέ του χρόνου
πρόσθεν θανουμαι, κέρδος αὐτ' εγώ λέγω.
όστις γάρ **εν** πολλοισιν ως εγώ **κακοις**
ζη, παρ' εδ' ουχί καθανών κέρδος φέρει;
ούτω έμοιγε τουδε **του μόρου** τυχειν 465

παρ' ουδέν άλγος. αλλ' αν, ει τόν εξ εμης
μητρος θανόντ' άθαπτον ηνσχόμην νέκυν,
κείναις άν ήλγουν τοισδε δ' ουκ αλγύνομαι.
σοί δ' ει δοκω νυν μωρα δρωσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρω μωρίαν οφλισκάνω. 470

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Από το απόσπασμα που σας δίνεται να μεταφράσετε τους στίχους **460 –468** («θανουμένη γάρ..... ουκ αλγύνομαι»).

Μονάδες 30

B.1.Πώς δικαιολογεί η Αντιγόνη τη συμπεριφορά της απέναντι στο κήρυγμα του Κρέοντα στους στίχους 450 – 455;

Μονάδες 10

B.2.Στην αρχαία ελληνική τραγωδία η τάση του ήρωα να ξεπερνάει τα όρια που θέτει η ανθρώπινη

φύση του, να παραβιάζει την παγκόσμια ηθική τάξη και να συγκρούεται με τους θεικούς νόμους θεωρείται ύβρις. Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω άποψη, να σχολιάσετε με συντομία το περιεχόμενο των στίχων 453 – 457.

Μονάδες 10

B.3.Με βάση τα παρακάτω μεταφρασμένα αποσπάσματα να σχολιάσετε τον τρόπο με τον οποίο

η Αντιγόνη αντιμετωπίζει το θάνατο στους στίχους 806-816 κ' 876 - 882 λαμβάνοντας υπόψη τις σκέψεις της ηρώιδας στους στίχους 461 - 468, μπορούμε να διαπιστώσουμε κάποια αντίφαση; Για ποιους λόγους ο Σοφοκλής παρουσιάζει την Αντιγόνη με αυτόν τον τρόπο;

ΣΤΙΧΟΙ 808 -816

Ω πολίτες της πατρικής μου χώρας
ιδού πορεύομαι τη στράτα τη στερνή,
το φέγγος το στερνό του ήλιου βλέπω,
κι άλλη φορά ποτέ ο Άδης
ο ύπνος του παντός,
στον Χάρου ζωντανή
με πάει τ' ακρογιάλι.
Νυφούλα δε στολίστηκα
κι ούτε ποτέ νυφιάτικο τραγούδησαν
στη θύρα μου τραγούδι
νύφη στο Χάρο δίπλα θα σταθώ.

ΣΤΙΧΟΙ 806 - 816

Άκλυτη κι άφιλη, χωρίς τραγούδια γάμου
η μοίρα σέρνομαι,
στον ύστατο δρόμο μου.
Άδικο να μη βλέπω πια τ' αγνό
το φως του ήλιου, η κακορίζικη.
Για την αδάκρυτη μοίρα μου
Φίλος κανείς δε στενάζει.

Μονάδες 10.

Γ. Ποιες καινοτομίες εισήγαγε ο Σοφοκλής στην τραγωδία;

Μονάδες 10

Δ1) Να γράψετε δυο ομόριζες λέξεις (είτε της αρχαίας είτε της νέας ελληνικής γλώσσας) απλές ή σύνθετες, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:
κηρύξας, φάνη, σθένειν, δώσειν, τυγχάνειν

Μονάδες 05

Δ2) Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με α' ή β' συνθετικό τις παρακάτω λέξεις :

θεων, νόμους, δίκη, κέρδος, άλγος.

Μονάδες 05

Ε1) Να χαρακτηρήσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

τοιούσδε (452)

σθένειν (453)

θανουμένη (460)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ε2) Ει δε του χρόνου πρόσθεν θανουμαι, , κέρδος αυτ' εγώ λέγω.

Να βρεθεί η υπόθεση και η απόδοση και να αναγνωρισθεί το είδος του υποθετικού λόγου.

Μονάδες 05

ΣΤ1) Στις παρακάτω λέξεις να γράψετε τον αντίστοιχο τύπο στον αντίθετο αριθμό:

ανδρός

την δίκην

κακοις

της παιδός

σοι

Μονάδες 05

ΣΤ2) Να γράψετε το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής στο χρόνο και τη φωνή που βρίσκονται οι

παρακάτω τύποι:

έμελλον

φέρει

αλγύνομαι

ώρισε

τις ειν

Μονάδες 05